

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság
Pfv.IV.21.442/2010/6.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Pintz György szabadalmi ügyvivő által képviselt kérelmezőnek a dr. Perecz Tamás ügyvéd által képviselt ellenérdekű fél ellen a Magyar Szabadalmi Hivatal védjegy törlését elrendelő határozatának megváltoztatása iránt a Fővárosi Bíróság előtt 1.Pk.24.715/2009. számon megindult és a Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.287/2010/4. számú jogerős végzésével befejezett ügyében a kérelmező által 17. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős végzést hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

Kötelezi az ellenérdekű felet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezőnek 643.000 (Hatszáznegyvenháromezer) forint együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen a végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A kérelmező a jogosultja a 30. osztályba sorolt árukra és a 43. osztályba tartozó - egyébek mellett étel házhoz szállításra vonatkozó - szolgáltatásokra oltalom alatt álló .. lajstromszámú és ..-i elsőbbségű „...” színes ábrás védjegynek. Az ellenérdekű fél kérelmére indult eljárásban a Magyar Szabadalmi Hivatal (a továbbiakban: MSZH) határozatával a védjegyet keletkezésére visszaható hatállyal törölte. Megállapította, hogy a törölni kért védjegyet rosszhiszeműen jelentették be lajstromozásra és az az ellenérdekű fél, korábbi cégnevéhez fűződő jogát sértené, ezért a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI.

tv. (Vt.) 3. § (1) bekezdés c) pontja, valamint 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján nem részesülhet védjegyoltalomban.

A védjegyjogosult kérelmére indult bírósági eljárásban az elsőfokú bíróság végzésével megváltoztatta az MSZH határozatát és elutasította az ellenérdekű fél védjegy törlése iránti kérelmét, egyben „mellőzte a kérelmező költségviselésére történő kötelezését”. Kötelezte az ellenérdekű felet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 496.640 forint hivatali eljárás során felmerült, valamint 317.800 forint elsőfokú eljárási költséget. Az elsőfokú végzés indokolása szerint az ellenérdekű fél a Ptk. 77. §-a alapján fennálló névviselési joga ellenére a kérelmezői védjeggyel szemben a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján eredményesen nem léphet fel. Az ellenérdekű fél cégnevének vezérszava, a „...” kifejezés, amely nem vitásan hasonló a törölni kért védjegyhez, más cégnév vezérszavaként is előforduló, nem egyedi elnevezés. Az is megállapítható, hogy az ellenérdekű fél megalakulása óta érdemi tevékenységet nem végzett, az ételkiszállítási piacon személye ismeretlen. Gazdasági tevékenység hiányában ezért fel sem merülhet, hogy a megjelölést az ő személyével hozzák összefüggésbe. Mindezek indokaként pedig nem fogadható el az ellenérdekű félnek az az érvelése, hogy tevékenységét az ételkiszállítási piacon a kérelmezővel kialakult jogvita miatt nem kezdte meg, miután a 2002. februárban történt megalakulásától 2005. augusztusáig, a kérelmezői használatról való tudomásszerzésig jelentős idő telt el. Nem állapítható meg az sem, hogy a kérelmező védjegybejelentése rosszhiszemű volt. Az ellenérdekű fél nem használta a megjelölést az ételkiszállítási piacon, ezért nem hivatkozhat arra, hogy a megjelölés az érintett szolgáltatás tekintetében őt illetné meg. A megjelölést - az ellenérdekű fél által sem vitatottan - a kérelmező tette ismertté, annak jogosulatlan használatával szemben is ő léphet fel a versenyjogi szabályok alapján. Ezért nem állapítható meg, hogy a kérelmező az általa használt megjelölés bejelentésével az ellenérdekű fél későbbi jóhiszemű jogszerzését kívánta volna megakadályozni. Az elsőfokú bíróság mindemellett megállapította azt is, hogy az ellenérdekű fél a Ptk. 5. §-ába ütköző módon hivatkozott a névviseléshez fűződő jogára, amely kimeríti a joggal való visszaélés fogalmát. E magatartásával csorbítja a kérelmező versenyjogi szabályok szerint fennálló törvényes érdekét. Az ellenérdekű fél számára pedig illetéktelen előnyök megszerzésére vezetne, ha a piacon a továbbiakban a kérelmező által bevezetett elnevezéssel végezne ételkiszállítási tevékenységet.

Az ellenérdekű fél fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta és a megváltoztatási kérelmet elutasította. Kötelezte a kérelmezőt, hogy 15 napon belül fizessen meg az ellenérdekű fél részére 375.000 forint elsőfokú, valamint 21.500 forint másodfokú eljárási költséget. A jogerős

végzés indokolása szerint a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján, miután a kérelmezői védjegy és az ellenérdekű fél korábbi cégnevének hasonlósága személyiségvédelmet alapoz meg, a törlési kérelem alapos. A Ptk. 77. §-a ugyanis a jogi személy nevét és nem az általa forgalmazott termék nevét oltalmazza. Az ellenérdekű fél attól függetlenül, hogy a „...” megjelöléssel nem értékesít terméket és nem végez ételkiszállítási tevékenységet, ezzel a vezérszóval működik és az ételkiszállítási piacon ismert „...” cégcsoporthoz tartozik. A kérelmező fogyasztók körében megszerzett ismertsége ugyanakkor nem bizonyítja, hogy az ellenérdekű fél az érintett piac valamennyi szegmense számára ismeretlen. Az ellenérdekű fél nevében szereplő fantáziaszó pedig egyedisége folytán alkalmas az ellenérdekű fél azonosítására, így a szóban forgó kifejezés a gazdasági tevékenységben való használata folytán közvetlen kapcsolatba hozható az ellenérdekű féllel. A védjegybejelentés rosszhiszeműségének megítélése során a máshoz köthető korábbi névjogról való ismeret a releváns. A kérelmező az eljárás tárgyát képező színes ábrás védjegyének lajstromozása iránt 2007. március 23-án terjesztett elő kérelmet, amikor a korábbi, szóvédjegyekre vonatkozó bejelentéseivel szemben az ellenérdekű fél által 2006-ban benyújtott felszólalásokból már tudomása volt arról, hogy a megjelölés az ellenérdekű félhez köthető. A kérelmező védjegye ily módon alkalmas arra, hogy az ellenérdekű fél megjelölésre vonatkozó, későbbi jóhiszemű jogszerzését megakadályozza. A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen és a törlési eljárás kereteit meghaladó módon állapította meg az ellenérdekű fél terhére, hogy a névviselési jogra történt hivatkozása joggal való visszaélést valósít meg.

A jogerős végzés ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, a kérelmező nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, tartalmilag a jogerős végzés hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság végzésének helybenhagyása, vagy az MSZH határozatának hatályon kívül helyezése mellett az MSZH új eljárás lefolytatására utasítása, illetve a védjegy korlátozott árujegyzéke tekintetében a törlési kérelem elutasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős végzés tévesen hagyta figyelmen kívül a név ellenérdekű fél által történő tényleges használatának hiányát. Önmagában pedig az a körülmény, hogy az ellenérdekű fél valamely cégcsoporthoz tartozik, a tevékenységének megítélése szempontjából nem értékelhető. A Vt. 5. § (1) bekezdés a) pont szerinti kizáró ok esetén a megjelölés használatával a névviselési joghoz fűződő tényleges érdeksérelemnek kell fennállnia. Ezért a védjegy törlésének is csak akkor van helye, ha a védjegy jogosultját a Ptk. 77. § (4) bekezdése alapján el lehetne tiltani a név használatától. Miután az ellenérdekű fél nem volt kapcsolatba hozható a kérelmező tevékenységével, ilyen igényt a védjegybejelentés időpontjában vele szemben nem is érvényesíthetett volna. A névviseléshez fűződő jog indokolatlan kiterjesztő értelmezését jelentené, ha az a termékek

és szolgáltatások teljes körére figyelembe vehető lenne. A névviseléshez fűződő jog terjedelme a név viselője által végzett tevékenységhez igazodik. Az ellenérdekű felet terhelő bizonyítás hiányában azonban a névviseléshez fűződő joga, illetve annak terjedelme nem állapítható meg. A rosszhiszeműséget pedig önmagában kizárja az, hogy az ellenérdekű fél névhez fűződő joga nem terjed ki az ételkiszállítási piacon történő használatra és az érintett tevékenység tekintetében a megjelölés használatának joga a kérelmezőt illeti. A jogerős végzés téves megállapításával szemben a megjelölésnek az általa 2004. decemberétől kezdődően történt folyamatos használata folytán megszerzett versenyjogi védelem eleve kizárja az ellenérdekű fél „későbbi jóhiszemű jogszerzését”. Arra tekintettel, hogy a rosszhiszeműség megítélése szempontjából a védjegybejelentőnek a névhez fűződő jog terjedelméről is tudomással kell bírnia, a korábbi felszólalási eljárásokban, amelyeknek a felek tényleges tevékenységének vizsgálata nem volt tárgya, pusztán az ellenérdekű fél személyéről való tudomásszerzés irreleváns. A kérelmező fenntartotta azt az álláspontját, hogy a joggal való visszaélés megállapítására a védjegytörlési eljárásban is lehetőség van, mivel bármely védjegyjogi vitánál megfelelően alkalmazni kell a polgári jog alapelveit is. Mindettől függetlenül a kérelmező álláspontja szerint indokolt lett volna a Vt. 91. § (2) bekezdése alapján az MSZH határozatának hatályon kívül helyezése és az MSZH új eljárásra utasítása, mert a bírósági eljárásban nem orvosolható lényeges eljárási szabálysértésnek minősült, hogy az MSZH indokolás nélkül mellőzte - a joggal való visszaélésre és az ellenérdekű fél tényleges tevékenységének vizsgálatára vonatkozó - érveit és bizonyítékait, megsértve ezzel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. 72. § (1) bekezdésében foglaltakat. Amennyiben ugyanis az MSZH eljárása során történt mulasztások a bírósági eljárásban kerülnek orvoslásra, sérül a fél Alkotmányban biztosított jogorvoslathoz való joga.

Az ellenérdekű fél a jogerős végzés hatályában való fenntartását kérte. Érvelése szerint önmagában az a tény, hogy a kérelmező az adott piacra az ő névviselési jogát sértő módon vezette be a megjelölést, nem eredményezhet a kérelmező javára jogszerű igényt az oltalomra. Miután a cég megalapítása során a társaság cégnevét a tulajdonosok találták ki, nyilvánvaló, hogy az a társaságot illeti. A kérelmező védjegybejelentésének célja az volt, hogy a felszólalási eljárások sikere esetén az újabb védjegy vonatkozásában újabb felszólalási vagy törlési eljárást kelljen indítani, melynek lefolytatása ismét több éves haladékot biztosít a kérelmező számára.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

Nem osztotta a Legfelsőbb Bíróság a kérelmezőnek azt az álláspontját, hogy az MSZH lényeges, a bírósági eljárásban nem orvosolható eljárási szabályt sértett azzal, hogy elfoglalt jogi álláspontjánál fogva a kérelmező egyes érveivel nem foglalkozott. Ezért a Vt. 91. § (2) bekezdés b) pontja alapján nem volt indokolt az MSZH határozatának hatályon kívül helyezése és az MSZH új eljárásra utasítása. A kérelmező Alkotmányban biztosított jogorvoslathoz való joga pedig arra is tekintettel, hogy a védjegy törlése iránt indult eljárásban az MSZH határozatának meghozatalát követően három jogorvoslati eszköz (megváltoztatási kérelem, fellebbezés és felülvizsgálati kérelem) igénybevételére is lehetőség van, nem sérült.

A Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja szerint nem részesülhet védjegyoltalomban a megjelölés, amely másnak személyhez - különösen névhez, képmáshoz - fűződő korábbi jogát sértené. E rendelkezés értelmében az a megjelölés nem részesülhet oltalomban, amelynek használata elvi szinten megállapíthatóvá teszi, hogy másnak a személyhez, ezen belül a névviseléshez fűződő jogát sértené. A Ptk. 77. § (4) bekezdés alapján a névviseléshez fűződő jog sérelmét jelenti különösen, ha valaki jogtalanul más nevét használja, vagy jogtalanul máséhoz hasonló nevet használ. A jogi személyek esetében a névhasználattal megvalósuló jogsértés szűkebb körben, korlátozott feltételek mellett állapítható meg. A Ptk. 77. § (3) bekezdése értelmében ugyanis a jogi személy nevének csak azoknak a korábban nyilvántartásba vett jogi személyeknek a nevétől kell különböznie, amelyek hasonló működési körben és azonos területen tevékenykednek. A gazdálkodó szervezet (cég) a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. tv. 1. § (1) bekezdése szerint a cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel jön létre üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából. Önmagában tehát a cégnyilvántartásba történő bejegyzés csupán arra jogosítja fel a gazdasági társaságot (jogi személyt), hogy nevét viselje (Ptk. 77. § (1) bek.). A jogi személynek nevével azonban a gazdasági forgalomban részt kell vennie és tényleges tevékenységet kell kifejtenie ahhoz, hogy a nevek ütközése esetén a jogtalan névhasználat megállapíthatóságának feltétele, a hasonló működési kör és azonos területen végzett tevékenység megítélhető legyen. Egységes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a hasonló működési kör vizsgálatánál nem kizárólag a cégnyilvántartásban bejegyzett tevékenységeknek, hanem a felek által ténylegesen kifejtett, valóságosan gyakorolt tevékenységeknek van ügydöntő jelentősége (BH 2001/523.sz., 2004/106.sz.). Mindebből az is következik, hogy amennyiben a korábban nyilvántartásba vett jogi személynek nincs ténylegesen kifejtett tevékenysége, nincs valóságos működési köre, önmagában a nevek azonossága vagy hasonlósága esetén a névjog sérelmének megállapítása - tényleges érdeksérelem hiányában - fogalmilag kizárt.

A Legfelsőbb Bíróság teljes mértékben osztotta az elsőfokú bíróságnak és felülvizsgálati kérelemnek azt az álláspontját, hogy az adott esetben az ellenérdekű fél ténylegesen kifejtett gazdasági tevékenység hiányában alaptalanul kérte a Vt. 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján a kérelmező védjegyének törlését. A jogi személyek nevének ütközése esetén - a fent kifejtettek értelmében - a hasonló működési kör és azonos területen kifejtett tevékenység teszi megállapíthatóvá a jogtalan névhasználatot. Ezért a Vt. 79. §-a alapján alkalmazandó Pp. 164. § (1) bekezdése szerint az ellenérdekű felet terhelte annak bizonyítása, hogy a kérelmező sérelmezett névhasználat a hasonló működési körben és azonos területen kifejtett tevékenységgel összefüggésben valósult meg. Az ellenérdekű fél nem is állította, hogy az élelmezés, ételkiszállítás területén, amelyre vonatkozóan a kérelmező a megjelölést használta és lajstromoztatta, bármilyen tevékenységet végzett, és azt sem igazolta, hogy a gazdasági forgalomban valamely tevékenységgel ténylegesen részt vett, csupán a Ptk. 77. § (1) bekezdése alapján az őt megillető névviselési jogára hivatkozott. A gazdasági forgalomban való részvétel és ténylegesen kifejtett tevékenység hiányában azonban, önmagában a cégnyilvántartásba bejegyzett cégnév és tevékenység alapján nem állapítható meg az ellenérdekű fél és a kérelmező működési körének hasonlósága, illetve az azonos területen kifejtett tevékenység. Ebből eredően - a Ptk. 77. § (3) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel - az sem állapítható meg, hogy az ellenérdekű felet a kérelmező névhasználatával ténylegesen érdeksérelem érte.

Téves a jogerős végzésnek az az álláspontja is, hogy az adott esetben a kérelmezőnek önmagában a korábbi névjogról való ismerete megállapíthatóvá teszi a védjegybejelentés rosszhiszeműségét. Nem lehet ugyanis rosszhiszemű az olyan védjegy bejelentése, amelynek használata - a fent kifejtettek értelmében - tényleges érdeksérelemet nem okoz. Az ellenérdekű fél megalakulásától kezdődően a gazdasági forgalomban részt vevők számára semmilyen módon nem juttatta kifejezésre, hogy cégnevével milyen tevékenységet végez. Ezért függetlenül attól, hogy a kérelmező a tárgyi védjegy bejelentését úgy tette meg, hogy tudomása volt az ellenérdekű fél cégnevéről, a védjegyoltalom csalárd szándékkal való megszerzése nem állapítható meg. Mindezek alapján helytállónan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az ellenérdekű fél alaptalanul kérte a Vt. 3. § (1) bekezdés c) pontja alapján is a kérelmező védjegyének törlését.

Helytállónan mellőzte ugyanakkor a jogerős végzés az elsőfokú bíróság végzésének indokolásából annak megállapítását, hogy az ellenérdekű fél a Ptk. 5. § alapján a joggal való visszaélés tilalmába ütköző módon hivatkozott a névviselési jogára. A Vt. egyértelműen kifejezésre juttatja, hogy a védjegyhez kapcsolódó jogok tekintetében milyen esetekben alkalmazhatók a Ptk.

rendelkezései (Vt. 7. § (3) bek., 22. §, 26. § (2) bek.). A téves felülvizsgálati állásponttal szemben az ellenérdekű fél joggyakorlásának minősítése nem tárgya a védjegy törlése iránt indult eljárásnak.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős végzést a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte és a Pp. 258. §-án keresztül alkalmazandó Pp. 253. § (2) bekezdés megfelelő alkalmazásával az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta, valamint a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte az eljárásban vesztes ellenérdekű felet a kérelmező által lerótt felülvizsgálati eljárási illetékből, valamint a kérelmező jogi képviselétével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdése alapján - a kifejtett ügyvédi munkával arányban állóan - megállapított munkadíjból álló másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Budapest, 2010. november 17.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

Vné

tisztviselő